

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

תענית - כ"ט

1. מנין שבט' באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ?

בשנה השניה - הוקם המשכן בא' בניסן. לאחר 20 יום נסעו וביום ה-23 נתאוו האספסוף. והקב"ה נתן להם בשר עד חודש ימים, היינו כ"ב בסיון. אז נצטרעה מרים 7 ימים עד כ"ט בסיון ואז נשלחו המרגלים וחזרו כעבור 40 יום ביום ח' באב. [שתמוז באותו שנה היה מלא, דכתיב: "קרא עלי מועד לשבור בחורי"] "ותשא כל העדה קולה בלילה ההוא" - ט' באב. אמר להם הקב"ה: אתם בכיתם בכיה של חינוס אני קובע לכם בכיה של דורות.

2. בפסוק אחד כתוב שהבית נשרף בז' אב. ובפסוק שני בי' אב. כיצד מתיישב?

בז' באב נכנסו נכרים להיכל, אכלו וקלקלו בו 3 ימים. ובט' באב סמוך לחשיכה הציתו את האש והיה דולק כל יום העשירי. ואכן ר' יוחנן אמר שאם היה באותו דור היה קובע בעשירי באב שרובו של היכל נשרף בו. ורבנן סוברים שעדיף לתקן ביום שהיה 'אתחלתא דפורענתא'.
עוד למדנו, שמגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב. וכשחרב בית ראשון היה במוצ"ש, ובשנה של מוצאי שמיטה ומשמרתו של יהויריב היתה, והלויים אמרו שירה "....וברעתם יצמיתם", ולא הספיקו לומר "יצמיתם ה'" ובאו נכרים וכבשום. וכן ארע בחורבן בית שני.

3. כיצד ניצל ר"ג מהגזירה להמיתו?

כשחרש טורנוסרופוס את ההיכל בא אדון אחד ואמר בביהמ"ד בעל החוטם מתבקש, הלך ר"ג ונתחבא, בא אליו האדון ושאלו: אם אציל אותך תביאני לעולם הבא? ענה לו: כן. ונשבע לו על כך. הלך האדון והפיל עצמו מהגג ומקובל אצל הרומאים שכשאחד מהיועצים מת מבטלים הגזירה. יצתה בת קול ואמרה: אדון זה מזומן לחיי העולם הבא.
עוד למדנו, כשחרב בית ראשון נתקבצו פרחי כהונה ומפתחות היכל בידן ועלו לגג ההיכל ואמרו לפניו: רבש"ע, הואיל ולא זכינו להיות גזברין נאמנים יהיו מפתחות מסורות לך. זרקום כלפי מעלה ויצתה כעין פיסת יד משמים וקבלתן מהם. ופרחי הכהונה קפצו לתוך האור ועליהן קונן ישעיהו: "משא גיא וכו'".

4. אלו מאמרים למדנו של רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת בשם רב?

- א. כשם שמשנכנס אב וכו' כך משנכנס אדר מרבין בשמחה. וישראל שיש לו משפט עם גוי ישתמט ממנו בחודש אב שמזלו רע וימציא עצמו אליו בחודש אדר.
- ב. בגלות בבל "לתת לכם אחרית ותקוה" דקלים ובגדי פשתן שמצויים בבבל.
- ג. "ויאמר ראה ריח בני וכו'" - כריח של שדה תפוחים.

5. האם מותר בשבוע שחל בו ט' באב לכבס ולהניח ע"מ ללבוש אחר ט' באב?

לרב נחמן - מותר. לרב ששת - אסור, שנראה כמסיח דעתו מן החורבן. והוכיח מכך שהכובסים של בית רב בטלים בשבוע זה. והקשו על רב נחמן מברייטא שמשמע שרק ביום חמישי מותר להניח לשבת שאחר ט' באב. משמע שכל השבוע אסור. ותרצו - ששם מדובר באדם שיש לו חלוק אחד ויכול לכבס ביום חמישי וללבושו מיד לכבוד שבת. שמצינו שמותר לבעל חלוק אחד לכבס בחול המועד.
עוד הקשו מברייטא מפורשת נגד רב נחמן ונשאר בתיובתא.

6. האם מותר לנהיץ כלי פשתן?

מותר, אבל אסור ללובשן בשבוע שחל ט' באב להיות בתוכה. ונחלקו רב ושמואל אם אסור ללבוש מגוהצים בשבוע שחל בו בימים שאחר הצום. והברייטא דלהלן לכאורה שלא כדעת שמואל: חל ט' באב ביום א' מותר לכבס כל ימי השבוע שלאחריו. ואם חל ביום ב', ג', ד', ה' - לפניו אסור, לאחריו מותר. חל ביום ו' - מותר לכבס ביום ה' מפני כבוד השבת. ואם לא כיבס ביום ה' מותר לכבס בער"ש שהוא ט' באב מן המנחה ולמעלה. ואבי קילל את מי שנהג כך.
ויענה שמואל שאכן זו מחלוקת תנאים והוא סובר כתנא מברייטא דלהלן: ט' באב שחל בשבת שנדחה הצום ליום א' וכן ערב ט' באב שחל בשבת אוכל ושותה כל צרכו, ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בשעתו.
ואסור לכבס: לר"מ - מ"ח עד התענית. לר' יהודה - כל החודש. לרשב"ג - אותו שבוע בלבד.